

ספורת
חשים

האשה פרק שמיני פסחים

פז

עין משפט
גר מצוה

א א מ"י פ"ב ט"ז
ב ב ט"ז ט"ז
ג ג ט"ז ט"ז
ד ד ט"ז ט"ז

רבינו חננאל

האשה שהיא בבית בעלה שיהיה עליה אביה שהם עליה בעלה כ"י כיון שהיא האבל במקום שהיא רוצה ויקח סיבה דהיא ברירה ואלו נהדר כי פתח שופת דהיא בזה נפית וישיא מאי מקום שהיא רוצה בשעת שופת ורמין עלת האשה רגל ראשון משל אביה ואת האבד מקום שרצה כשעת שופת מה לי בעלה וישיא מאי כתיבא ברירה וברבי יוחנן דאמר מאי דכתיב או הוייתו ב' יג"ו כשצאת שלום נכה ששצאת שלימה בבית חיה ורצה לילך לחינה שבתה בבית אביה בראי בשל אביה ריבה אבל מכאן ואילך מתי שתיא רצה כשעת שופת: ארבות לו קמה אמר רבי יוחנן ה' עילם שבתה ללמוד ולא [בתה] ללמד. בימי עזיה מלך יהודה נתבאר ר' נבואה וישעיה ששם וסיבה גדול שבכח השם שנאמר תחלה דבר ה' בימים תחלה לארבעה נביאים באותו ח' ט"ז

האשה. מאי רוצה בשעת שחיטה. והואק ביררה בשעת שחיטה אבל לא ביררה חונה אוכלת לא משל זה ולא משל זה אבל ברישא חפילו סתמא אוכלת משל בעלה: **כאן** ברדופה כאן בשחיטה רדופה. אור"י דכל נשים רדופות הן להגיד בבית אביהן כשנמצאו שלימות בבית תמיהן והשתא מוקף מתני' בשחיטה רדופה כגון שכרגל הראשון שאתר תופה לא הלכה לבית אביה ומיירי מתני' כרגל שני לחופתה והיא ראשון להליכה שכרגל שלפניו לא הלכה האלך כיון שאינה רדופה ספק הוא דשמתא גם כזה לא חלק ולריכה לגברר או נמי מחמתון מיירי כרגל ראשון לחופתה ולחונה רדופה לפי שמיירי שכבר קודם כרגל הגידה שבתה בבית אביה ולכך הוי ספק אף כרגל ראשון ורישא דקהני האכל משל בעלה כרגל שני להליכה שכבר הייתה בבית אביה כרגל שלפניו וברייתא ברדופה כרגל הראשון לחופתה ולהליכה דודאי דעתה בשל אביה דהיא רדופה להגיד שבתה שנמצאה שלימה ומכאן ואילך דקתני היינו כרגל שני ועדיין לא הגידה שבתה דלו הוא ספק והלכה דקתני במתניתין ללו דוקא דלו דוקא כבר גילתה דעתה שרונה בשל אביה א"כ אפילו הלכה כל זמן שלא ביררה ספק הוא אבל הלכה לעשות לא גרם ולי גרם ל"ל דלעשות ללו דוקא והשתא אחי שפיר הא דגרם דכתיב או הוייתו כפינו כשצאת שלום וכו' וגרם נמי ואל"ל יוחנן דמייתי ראייה דסתם כלה רדופה להגיד שבתה:

כוזיות מוצה. מה להן דם אף כאן דם נדות:

בימי שויה. נתבאו ד' נביאים אפי"ז דמיכה לא כתיב ביה שויה אלא בימי יוחס אחו יחזקיה מ"מ כיון דכתיב קרא סתם י"ל שבתה מלכות יוחס נתגבא וחו היה עדין שויה חי אלא שנתגבג ועלך יוחס בנה מחסוי בימיו:

אמר לו הקב"ה להאשע. ממה שאמר לו לקחה אשה זנונים דריש שמסתמא קאמר לו ויכך השיבו: ירעאל

בימי שויה אחד נתבאו ד' נביאים וגדול שבכולן הושע שנאמר תחלת דבר ה' בהושע *וכי בהושע דבר תחלה והלא ממשא עד הושע כמה נביאים א"ר יוחנן תחלה לארבעה נביאים שנתבאו באותו הפרק ואלו הן הושע ישעיה עמוס ומיכה אמר לו הקדוש ברוך הוא להושע בניך המא והיה לו לומר בניך הם בני חנוניך הם בני אברהם יצחק ויעקב גרגל רחמין עליהן לא דיו שלא אמר כך אלא אמר לפניו רבש"ע כל העולם שלך הוא העבירים באומה אחרת אמר הקב"ה מה אעשה לזקן זה אמר לו דך וקח אשה וזנה והוליד לך בנים זנונים ואחר כך אמר לו שלחה מעל פניך אם הוא יכול לשלוח אף אני אשלח את ישראל שנא' *ויאמר ה' אל הושע לך קח לך אשה זנונים וילדי זנונים וכתוב וילך ויקח את גומר בת דבלים גומר רב שהבל גומרים בה בת דבלים

האשה. האכל משל בעלה. דמסתמא דעתה לימנות על של בעלה כל זמן שלא פירשה שיהא דעתה בשל אביה: רגל הראשון. קך דרך האשוחות ללכת לבית אביהן רגל הראשון שאחר האשוחין: האכל ממקום שהיא רוצה. ובגמרא מוקף לה כשאינה רדופה לילך עד הגה לבית אביה תמיד תורה אור

האשה *בזמן שהיא בבית בעלה שחט עליה בעלה ושחט עליה אביה האכל משל בעלה הלכה רגל ראשון לעשות בבית אביה שחט עליה אביה ושחט עליה בעלה תאבל במקום שהיא רוצה ותום שישחטו עליו אפטרופסין יאכל במקום שהיא רוצה של שני שותפין לא יאכל משל שניהן ימי שחציו עבר וחציו בן חורין לא יאכל משל רבו: **גמ'** שמעת מינה *יש ברירה מאי רוצה בשעת שחיטה ורימינהו *אשה רגל הראשון אוכלת משל אביה מכאן ואילך רוצה אוכלת משל אביה רוצה משל בעלה לא קשיא כאן ברדופה לילך כאן בשאינה רדופה דכתיב *או הייתי בעיניו כמוצאת שלום *וא"ר יוחנן ככלה שנמצאת שלימה בבית חמיה ורדופה לילך להגיד שבתה בבית אביה *כדכתיב *והיה ביום ההוא נאם ה' תקרא איש ולא תקרא לי עוד בעלי אמר רבי יוחנן ככלה בבית חמיה ולא ככלה בבית אביה *אחות לנו קמנה ושדים אין לה *א"ר יוחנן זו עילם שזכתה ללמוד ולא זכתה ללמד *אני חומה ושדי כמגדלות *אמר רבי יוחנן אני חומה זו תורה ושדי כמגדלות אלו תלמידי חכמים *ורבא אמר אני חומה זו כנסת ישראל ושדי כמגדלות אלו בתי כנסיות ובתי מדרשות אמר רב זוטרא בר טוביה אמר רב מאי דכתיב *אשר בנינו כנטיעיים מגדלים כנטיעיים בנותיהם כנטיעיים כנטיעיים חבנית היכל אשר בנינו כנטיעיים אלו בחורי ישראל שלא טעמו טעם המא בנותיהם כנטיעיים אלו בחולות ישראל שאוגדות פחוהן לבעליהן וכן הוא אומר *ומלאו כמזרק כנטיעיים על הדור: כנטיעיים כנטיעיים ויקחו שלח נתקלקלו עדיין ולא חירט בהן שבר: שואגדות פתחיהן לבעליהן. סתמא פתחיהן עד שמזדקקות לבעליהן לבעליהן ואינן נכשלות לאחרים לשון אחר שמיגדות פתחיהן של גדה לבעליהן לפרום מהן ואפי"ם סתמא רבה: וכן הוא אומר ומלאו כמזרק כנטיעיים מוצה. מה זיות דהתם כתיב בה ומלאו הכא נמי כנטיעיים כנטיעיים על ידי שמתמלאת האשה ואין נוקצית אלא עד שיטולו בעליהן: כאלו נכנה היכל בימיהן. דהכי משמע מחוסרת כנטיעיים היכל כנטיעיים לשון כנטיעיים שויה ט' משום דלירי כנטיעיים ישראל כשנאן אשה הגשמה לבעל כדאמרן כנטיעיים שלום נקט נמי לאל דהאשע דכתיב ביה *תקראי

בשעת שחיטה והאמה בזה א"ר רוצה: אוכלת משל אביה. מן הסתם: מתניתין בשחיטה רדופה. לילך תמיד לבית אביה בבית בעלה חנינו לה הלך כל שאר הגולים ודאי שייכא בתריה ורגל ראשון ספק וברייתא ברדופה הלך רגל הראשון ודאי כתר אביה מכאן ואילך ספק: כמולאת שלום. נתחבבתי עליו ומנחמתי שלימה לו: להגיד שבתה. האלך מקבלת היא בבית חמיה: ושדים. להקין אחרים: אין לה. שאין הגאה ממונה: זו עילם. שהיה בה דניאל שנאמר (דניאל ה) ואלו (דניאל הי"ט) כששין* אשר בעולם המדינה וכה ללמוד ולא רבן תורה בישראל אבל ככל גידלה תורה הסופר דכתיב (דניאל ז) (הוא) הכין לבבו לרוח (בתורה) [את תורת ה'] ולעשות וללמד בישראל תק ומשפט: וסדי אל ת"ס. המניין י"ב אחרים כשדיים הללו: כמגדלות שמינין על הדור: כנטיעיים. כנטיעיים ויקחו שלח נתקלקלו עדיין ולא חירט בהן שבר: שואגדות פתחיהן לבעליהן. סתמא פתחיהן עד שמזדקקות לבעליהן לבעליהן ואינן נכשלות לאחרים לשון אחר שמיגדות פתחיהן של גדה לבעליהן לפרום מהן ואפי"ם סתמא רבה: וכן הוא אומר ומלאו כמזרק כנטיעיים מוצה. מה זיות דהתם כתיב בה ומלאו הכא נמי כנטיעיים כנטיעיים על ידי שמתמלאת האשה ואין נוקצית אלא עד שיטולו בעליהן: כאלו נכנה היכל בימיהן. דהכי משמע מחוסרת כנטיעיים היכל כנטיעיים לשון כנטיעיים שויה ט' משום דלירי כנטיעיים ישראל כשנאן אשה הגשמה לבעל כדאמרן כנטיעיים שלום נקט נמי לאל דהאשע דכתיב ביה *תקראי

אפי"ז דמיכה לא כתיב ביה שויה אלא בימי יוחס אחו יחזקיה מ"מ כיון דכתיב קרא סתם י"ל שבתה מלכות יוחס נתגבא וחו היה עדין שויה חי אלא שנתגבג ועלך יוחס בנה מחסוי בימיו:

אפי"ז דמיכה לא כתיב ביה שויה אלא בימי יוחס אחו יחזקיה מ"מ כיון דכתיב קרא סתם י"ל שבתה מלכות יוחס נתגבא וחו היה עדין שויה חי אלא שנתגבג ועלך יוחס בנה מחסוי בימיו:

אפי"ז דמיכה לא כתיב ביה שויה אלא בימי יוחס אחו יחזקיה מ"מ כיון דכתיב קרא סתם י"ל שבתה מלכות יוחס נתגבא וחו היה עדין שויה חי אלא שנתגבג ועלך יוחס בנה מחסוי בימיו:

לקן טו

כאמ"ל טז

ס"א כתיב

דקדוקי טז
בגמרא טז
כ"ג יז

כ"ג ח

אפי"ז

טז יד

תקראי איש
דריש טז
למתי' אשה
פ"ז ט"ז